

İSTİKLAL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a topan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden ilahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vedile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, ilahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a topan milletimin istiklal.

Mehmet Âkif ERSOY

İÇİNDEKİLER

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

Gruplarda ve Sosyal Hayatta İletişimin Önemi	7
Özel Gerekseimli Bireyler İçin Fırsat Eşitliği	15
Millî Meseleler Karşısında Türk Toplumunun Tutum ve Davranışları	23
Öğrenme Alanı Değerlendirme Testi - 1	31

2. ÖĞRENME ALANI: EVİMİZ DÜNYA

Küreselleşmenin İnsan ve Toplum Hayatına Etkisi	37
Bölgesel ve Küresel Sorunların Çözümünde Ülkemizin Rolü	47
Öğrenme Alanı Değerlendirme Testi - 2	55

3. ÖĞRENME ALANI: ORTAK MİRASIMIZ

Osmanlı Devleti'nin Cihan Devleti Hâline Gelmesini Sağlayan Politikalar	61
Osmanlı Devleti'nin Uygulamaya Koyduğu Yenilikler	81
Osmanlı Kültür ve Medeniyeti	103
Öğrenme Alanı Değerlendirme Testi - 3	121

4. ÖĞRENME ALANI: YAŞAYAN DEMOKRASİMİZ

Türkiye Cumhuriyeti'nin Nitelikleri	127
Türkiye Cumhuriyeti'nin Yönetim Yapısı	135
Ülkemizde Demokrasinin Gelişimi	143
Demokrasinin Uygulanma Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar	157
Öğrenme Alanı Değerlendirme Testi - 4	165

5. ÖĞRENME ALANI: HAYATIMIZDAKİ EKONOMİ

Millî Kalkınma Hamleleri	171
Ekonomik Gelişmişlik ile Üretim, Dağıtım ve Tüketim Arasındaki Döngü	179
Öğrenme Alanı Değerlendirme Testi - 5	187

6. ÖĞRENME ALANI: TEKNOLOJİ VE SOSYAL BİLİMLER

Bilimsel ve Teknolojik Gelişmelerin Gelecekteki Hayata Etkisi	193
Sosyal Bilimlerin Çalışma Alanları	201
Toplumsal Hayatta Karşılaşılabilecek Problemlere Çözüm Üretme	209
Öğrenme Alanı Değerlendirme Testi - 6	217

Cevap Anahtarı	223
----------------------	-----

“ ATÖLYEM’DE NELER VAR?”

ATÖLYE BİLGİSİ

Özel Gereksinimli Bireyler İçin Fırsat Eşitliği

Özel gereksinimli bireyler; fiziksel, zihinsel, duygusal veya gelişimsel açıdan yaşatılan farklı ihtiyaçlara sahip, günlük yaşamlarını sürdürebilmek ve toplum içinde bağımsız olabilmek için ek destek ve eğitime ihtiyaç duyan kişilerdir.

Fırsat eşitliği; insanların doğdukları yer, cinsiyetleri, ailelerinin ekonomik durumu ya da sahip oldukları özellikler ne olursa olsun aynı haklara sahip olmaları demektir.

Özel gereksinimli bireylerin yaşam kalitelerini artırmak ve fırsat eşitliğini sağlamak için yapılan çalışmalardan bazıları şunlardır:

Özel gereksinimli bireyler için hazırlanmış Braille alfabeti

Özel gereksinimli bireyler için araç içi erişilebilirliği sağlayan rampa

Okula gidemeyen özel gereksinimli bireyler için evde eğitim çalışmaları

Özel gereksinimli bireyler için hazırlanmış Braille alfabeti

Umud Eleri

Özel gereksinimli bireylerin toplum yaşamına aktif katılmalarını ve temel becerileri kazanmalarını sağlar.

Gündüz Bakım Merkezleri

Özel gereksinimli bireylerin aile bakım veren aile bireylerinin gün içinde kendilerine vakit ayırıp hayata katılmalarını sağlar.

Geçici ve Misafir Bakım Hizmeti

Özel gereksinimli bireylerin ailelerine hac, umre, sağlık gibi çeşitli nedenlerle geçici olarak verilen bakım modelidir.

Özel Bakım Merkezleri

Özel gereksinimli bireylerin yaşam kalitesini artırmak için tasarlanmış profesyonel hizmet sağlayıcı kuruluşlardır.

A. Tabloda verilen ifadeleri doğru ya da yanlış olarak değerlendiriniz.

Doğru mu? Yanlış mı?	Doğru ✓ Yanlış ✗
1. Özel gereksinimli bireyler yasalar karşısında diğer bireylerden daha az hakka sahiptir.	
2. Özel gereksinimli bireyler toplumun bir parçası olarak görülmeli ve onlara empatiyle yaklaşılmalıdır.	
3. Özel gereksinimli bireylerin hakları ulusal ve uluslararası metinlerle güvence altına alınmıştır.	
4. Özel gereksinimli bireylerle yönelik sosyal destekler, toplumda ayrımcılığı artıran bir uygulamadır.	
5. Toplumsal yaşamın her alanında özel gereksinimli bireylerin eşit fırsatlara sahip olması insan onuru açısından önemlidir.	
6. Özel gereksinimli bireyler toplumdan ayrı tutulmalı ve sadece özel ortamlarda bulunmalıdır.	
7. Özel gereksinimli bireylerle sağlanan desteklerin onların toplumsal hayata daha etkin katılmalarını sağlar.	
8. Özel gereksinimli bireylerin toplumda edinen ve yardıma muhtaç görülmesi doğru bir yaklaşımdır.	

Soru Bankası Taahhüdü **CARI** 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER ATÖLYEM 18

- Öğrenme çıktısına ait konu özeti olduğu “Atölye Bilgisi” bölümü.
- Öğrenme çıktısını değerlendirmek için “Doğru - Yanlış” bölümü.

ATÖLYE BİLGİSİ

D. Aşağıda verilen örnek durumlarda Türk milletinin milli değerlerinden hangisini benimsediğini, ilgili kütüğe işaretleyiniz. (Not: Birden fazla işaretleyebilirsiniz.)

No	Örnek Durum	Milli Değerler
1	15 Temmuz 2016’da karşı karşıya kaldığı darbe girişiminde Türkiye, milleti ve devletiyle omuz omuza vererek birlik ve beraberlik içerisinde tüm dünyaya örnek olacak bir direniş ve mücadele sergilemiştir. Türk devleti ve milleti hedef alan hain girişim, destansı direnişle geri püskürtülmüştür. Halkımız, canını ortaya koyarak ülkesine ve milletine karşı sorumluluğunu yerine getirmiştir.	Dayanışma Kahramanlık Vatanseverlik Bağımsızlık
2	Türkiye Kadın Milli Voleybol Takımı, dünya şampiyonluğuna uzanarak milletimizin gurur kaynağı olmuştur. Bu büyük başarı Türk kadınının azmini, çalışkanlığını ve kararlılığını tüm dünyaya göstermiştir. Ay-yıldızlı formayı taşımanın sorumluluğuna mücadele eden takımımızın elde ettiği bu zafer, birlik olmanın ve milli ruha çalışmanın neleri başarabileceğinin en güzel kanıtıdır.	Birlik ve beraberlik Çalışkanlık Adalet Görev bilinci
3	Mele Gazoz, Türk okçuluğunu dünya sahnesine taşıyan bir sporçudur. Yoğun emeğinin karşılığı olarak olimpiyat şampiyonluğuna ulaşmış, ardından dünya şampiyonluğunu da kazanarak adını tarihe yazdırmıştır. Gösterdiği azim, gençlere hem disiplinin hem de kararlılığın önemini hatırlatır. Mele Gazoz, başarıya giden yolda sürekli çalışmak ve sorumluluklarını yerine getirmekten geçtiğini kanıtlamıştır.	Çalışkanlık Nekazet Mütevazilik Sorumluluk
4	Paralimpik yüzmede Türkiye’nin gururu olan Sümeyye Boyacı, azmi sayesinde Avrupa şampiyonluğuna ulaşmış ve dünya şampiyonalarında da önemli dereceler elde etmiştir. Her antrenmanda gösterdiği disiplin, gençlere kararlılığın neleri mümkün kıldığını göstermiştir. Hayallerine ulaşmanın sürekli emek vermek ve sorumluluklarını yerine getirmekle mümkün olduğunu kanıtlamıştır.	Fedakârlık Sorumluluk Çalışkanlık Yardımsızlık
5	Milli Kalkınma Projeleri kapsamında geliştirilen İHA ve SİHA’lar, Türkiye’nin teknolojiye ulaştığı seviyeyi tüm dünyaya göstermiştir. Bu başarılar, milletimizin üretme azmini, çalışkanlığını ve kendi gücüne duyduğu inancı yansıtmaktadır. Milli değerlerimizden güç alan bu projeler, ülkemizin bağımsızlık ve kendi teknolojisini üretme hedefine büyük katkı sağlamıştır.	Doğruluk Bağımsızlık Sorumluluk Dürüstlük
6	“Aramın Felaketi” olarak nitelendirilen 6 Şubat depremi sonrasında Türk milleti, devletle omuz omuza vererek kapsamlı bir seferberlik başlattı. Büyük yıkım karşısında tek vücut olan millet, örnek bir dayanışma sergiledi. Devlet, tüm kaynaklarını ilk dakikadan itibaren bölgeye yönlendirirken, binlerce gönüllü de hem maddi hem de manevi destek sağlayarak çalışmalarına güç kattı.	Tasarruf Yardımlaşma Duyarlılık Birlik ve beraberlik

Soru Bankası Taahhüdü **CARI** 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER ATÖLYEM 25

- Öğrenme çıktıları pekiştirip değerlendirmek için “Etkinlikler” bölümü.

KONU DEĞERLENDİRME 3

11-12. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Ayşe’nin Araştırma Ödevi

Sosyal bilgiler dersinde Ayşe, Türk toplumunun geçmişten günümüze karşılaştığı farklı nitelikteki millî meseleleri ve bu meseleler karşısında gösterdiği tutumu anlatan bir araştırma yapmıştır. Araştırma sonuçlarını sınıf arkadaşlarına sunmak için aşağıdaki özet tabloyu hazırlamıştır.

Örnek Olay (Millî Mesele)	Meselelerin Türü	Türk Milletinin Gösterdiği Tutum ve Davranışlar	Toplumsal Birlikte Etkisi ve Sonucu
Millî Mücadele	Bağımsızlık ve güvenlik	İmkânsızlıklara rağmen “Ya istiklâl ya ölüm” diyerek ordusıyla elindeki her şeyi paylaştı.	Türkiye Cumhuriyeti kurularak millet özgürlüğüne kavuşmuştur.
15 Temmuz Darbe Girişimi	Demokrasi ve millî irade	Devletin yanında yer alarak canı pahasına, büyük bir cesaretle meydanlara inme.	Hain kalkışma kısa sürede engellenmiş, millî irade korunmuştur.
6 Şubat Depremleri	Doğa kaynaklı afet	Devlet, sivil toplum ve vatandaşların tek yürek olup bölgeye yardım ve arama-kurtarma için akın etmesi.	Birlik ve beraberlik içinde felaketin yaraları sarılmaya çalışılmıştır.
Alper Gezeravcı ve Defne Kurt’un Başarıları	Bilim ve spor	Sosyal medya ve televizyonlarda büyük bir coşku, gurur ve aidiyet duygusuyla destekleme.	Barış zamanında da vatan sevgisi pekişmiş, ülkenin geleceğine dair umutları artmıştır.

11. Ayşe’nin hazırladığı tablo incelendiğinde, millî meseleler ve toplumun tepkileriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Yaşanan afetler sonrasında halk, yaraların sarılması sürecini tamamen resmî kurumlara bırakmıştır.

B) Türk toplumu, niteliği birbirinden tamamen farklı olaylar karşısında ortak bir dayanışma ruhu sergilemiştir.

C) Millî meseleler sadece savaş ve güvenlik tehditlerinden ibaret değildir; spor ve bilim de bu kapsama girer.

D) Barış zamanında elde edilen uluslararası başarılar da toplumsal aidiyeti ve millî gururu güçlendirmektedir.

12. Ayşe’nin hazırladığı tabloda yer alan “Millî Mücadele” ve “15 Temmuz Darbe Girişimi” örnekleri incelendiğinde bu iki olayın ortaya çıkış zamanları ve şekilleri farklı olsa da milletin gösterdiği tepkinin benzer olduğu görülmektedir. Tablodaki bu benzerlik, Türk toplumu hakkında aşağıdaki yargılardan hangisini doğrudan kanıtlar?

A) Sorunların çözümünde uluslararası alandan gelen desteklere güvendiğini

B) Millî meseleler karşısında toplumun bireysel hareket etmeyi tercih ettiğini

C) Millî meselelerin çözümünde belirleyici unsurun her zaman ülkenin ekonomik gücü olduğunu

D) Bağımsızlığa ve millî iradeye yönelen tehditler karşısında sarsılmaz bir kararlılık ve direniş gösterdiğini

Soru Bankası Taahhüdü **CARI** 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER ATÖLYEM 29

Her öğrenme çıktısının sonunda o öğrenme çıktısını değerlendirmek ve pratik etmek için “Konu Değerlendirme Testi” bölümü.

ÖĞRENME ALANI TESTİ 1

1. Hatice, çalışmalarının karşılığını sınavda alacağını biliyor. Teğekkürler Elif, Umarım hepimiz güzel bir not alırız.

2. Bireyler arasında kurulan iletişimin sağlıklı olabilmesi için bazı tutum ve davranışlardan kaçınılması gerekmektedir. Buna göre, aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği tutum veya davranış, iletişimi olumsuz yönde etkiler?

A) Empati kurarak karşındakini anlamaya çalışmak

B) Karşımdaki kişiye her zaman göğül vererek ne yapması gerektiğini söylemek

C) Sorunlarımızı konuşarak yapıcı bir şekilde çözmeye odaklanmak

D) Konuşmacıya göz teması kurarak onu dikkatle dinlemek

3. Sen dili; karşı tarafı suçlayan, yargılayan, eleştiren, kişiyi hedef alan ifadelerin kullandığı bir iletişim kurma yoludur. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi iletişimde “sen dili”ne örnektir?

A) Sosyal bilgiler yazılı sınavından hep düşük not alıyorsun.

B) Yatağına toplamaman beni üzüyor.

C) Kültürhanede gürültü olduğu zaman rahatsız oluyor.

D) Eve geç geldiğinde endişeleniyorum.

4. Sınavla gireceğinizden dolayı heyecanlı olmanız anlıyorum. Bu sınavda da diğer sınavlarda olduğu gibi başarılı olacağınıza inanıyorum.

Bize güvendiğiniz için çok teşekkür ederiz.

Söylediği sözlerle bakarak öğretmenin, iletişimin esnasında hangisini yaptığı söylenemez?

A) Empati kurması.

B) Ben dili kullanması.

C) Sen dili kullanması.

D) İletişim hatalarından kaçınması.

5. Bir maden işçisi, yerin yüzlerce metre altında çalışan arkadaşının yaşadığı korkuyu ve yorgunluğu, masa başında çalışan birine anlatmakta güçlük çekiyor. Çünkü ona göre, o kararlılığı hissetmeyen biri için söylenen her kelime eksik kalacaktır. Metinde vurgulanan durum, aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemi dikkat çekmektedir?

A) İletişimde sen dilini kullanmanın

B) Beden diline kendini ifade etmenin

C) Karşımdaki kişiye iş birliği yapmanın

D) Ortak yaşamışlıklar üzerinden empati kurmanın

Soru Bankası Taahhüdü **CARI** 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER ATÖLYEM 31

Her öğrenme alanının sonunda öğrenme alanındaki konuları pekiştirmek için “Öğrenme Alanı Testi” bölümü.

ÖĞRENME ÇIKTISI KONTROL LİSTEM

	KODU	ÖĞRENME ÇIKTISI	SAYFA		
1. ÖĞRENME ALANI	BİRLİKTE YAŞAMAK	SB.7.1.1. Dâhil olduğu gruplarda ve sosyal hayatta etkili iletişimin önemini sorgulayabilme	7-14 Arası		
		SB.7.1.2. Özel gereksinimli bireyler için fırsat eşitliğini sürdürmeye yönelik fikir üretebilme	15-22 Arası		
		SB.7.1.3. Türk toplumunun millî meseleler karşısında gösterdiği tutum ve davranışlara ilişkin çıkarım yapabilme	23-30 Arası		
2. ÖĞRENME ALANI	EVİMİZ DÜNYA	SB.7.2.1. Küreselleşmenin insan ve toplum hayatında meydana getirdiği değişimi yorumlayabilme	37-46 Arası		
		SB.7.2.2. Bölgesel ve küresel sorunların çözümünde ülkemizin rolünü özetleyebilme	47-54 Arası		
3. ÖĞRENME ALANI	ORTAK MİRASIMIZ	SB.7.3.1. Osmanlı Devleti'nin cihan devleti hâline gelmesini sağlayan politikaları sorgulayabilme	61-80 Arası		
		SB.7.3.2. Değişen dünya dengeleri karşısında Osmanlı Devleti'nin uyguladığı yenilikleri neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme	81-102 Arası		
		SB.7.3.3. Osmanlı kültür ve medeniyet unsurlarına ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme	103-120 Arası		
4. ÖĞRENME ALANI	YAŞAYAN DEMOKRASİMİZ	SB.7.4.1. Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerini özetleyebilme	127-134 Arası		
		SB.7.4.2. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin yönetim yapısını çözümleyebilme	135-142 Arası		
		SB.7.4.3. Ülkemizdeki demokrasinin gelişimini, demokrasinin temel ilkeleri açısından yorumlayabilme	143-156 Arası		
		SB.7.4.4. Demokrasinin uygulama sürecinde karşılaşılan sorunları özetleyebilme	157-164 Arası		
5. ÖĞRENME ALANI	HAYATIMIZDAKİ EKONOMİ	SB.7.5.1. Millî kalkınma hamlelerini neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme	171-178 Arası		
		SB.7.5.2. Ekonomik gelişmişlik ile üretim, dağıtım ve tüketim döngüsü arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme	179-186 Arası		
6. ÖĞRENME ALANI	TEKNOLOJİ VE SOSYAL BİLİMLER	SB.7.6.1. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin gelecekteki toplum hayatına etkilerine ilişkin öngöründe bulunabilme	193-200 Arası		
		SB.7.6.2. Örnek metinler üzerinden sosyal bilimlerin çalışma alanlarına dair genelleme yapabilme	201-208 Arası		
		SB.7.6.3. Toplumsal hayatta karşılaşılabileceği bir probleme yönelik bilimsel sorgulama yapabilme	209-216 Arası		